

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «РІДНА ШКОЛА»
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
ISRAEL TRAUMA COALITION (ISRAEL)
Sky Tel OÜ (Estonia)

DOI <https://doi.org/10.59647/978-617-520-999-8/1>

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Міжнародної конференції

**Актуальні проблеми освітнього
процесу в контексті європейського вибору України**

14 листопада 2024 року

Київ
Видавництво Ліра-К
2025

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 27 від 29 листопада 2024 р.)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VII Міжнародної конференції (14 листопада 2024 року). – Київ : Видавництво Ліра-К, 2025. – 728 с.

ISBN 978-617-520-999-8

У матеріалах VII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу; сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

*За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність
їх автори.*

УДК 37.09

3. Використання сучасних технологій у викладанні технічних дисциплін / Т.М.Моспан та ін. Automation of technological and business processes. 2018. Т. 10, № 2. URL: <https://doi.org/10.15673/atbp.v10i2.978> (дата звернення: 13.11.2024).

4. Комар І., Пасічник Т., Соляр Т. Інноваційні методи викладання як засіб формування сучасного фахівця. Вісник науки та освіти. 2023. № 6(12). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-6\(12\)-431-441](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-6(12)-431-441) (дата звернення: 13.11.2024).

УДК 004.8: 378

Жовнір Ольга Миколаївна,

старший викладач кафедри

мовної підготовки і комунікації

Київського національного університету

будівництва і архітектури

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИЩІЙ ОСВІТІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРОБЛЕМИ

Стрімкий розвиток технологій штучного інтелекту (ШІ), особливо після появи моделей, таких як ChatGPT, свідчить про те, що інтеграція цих технологій у вищу освіту може кардинально змінити навчальний процес. Впровадження ШІ створює нові можливості, але водночас загострює питання відповідальності та етики. Проблематика використання ШІ охоплює як індивідуальний рівень підготовки студентів, так і ширший інституційний контекст, що включає необхідність забезпечення прозорих і справедливих умов навчання, оцінювання, а також нових форм педагогічної підтримки. Так, на глобальному рівні міжнародні організації (ЮНЕСКО, Європейська комісія) активно обговорюють і впроваджують політику регулювання для забезпечення етичності й безпечного використання ШІ. Це підвищує актуальність теми, особливо для країн, які прагнуть залишатися конкурентоспроможними на міжнародній освітній арені та готувати фахівців, які володітимуть сучасними навичками роботи з технологіями [1, с. 68].

Одним із ключових напрямків інтеграції ШІ є персоналізація навчального процесу, що дозволяє адаптувати навчальні програми до потреб і здібностей окремих студентів. ШІ-алгоритми, аналізуючи великі обсяги даних про студентів, можуть пропонувати навчальні матеріали, завдання та темпи навчання, що відповідають конкретному рівню підготовки. Це знижує рівень стресу і підвищує мотивацію студентів до навчання.

Ще одним важливим напрямком є автоматизація рутинних завдань, таких як перевірка робіт, оцінювання тестів і навіть надання рекомендацій для академічного успіху. Викладачі отримують можливість зосередитися на творчих аспектах роботи, уникаючи виконання одноманітних адміністративних завдань.

Окрім цього, ШІ широко використовується для створення інтерактивних освітніх платформ, чат-ботів, які відповідають на питання студентів, надають навчальні матеріали і навіть проводять тести та оцінювання. Такий підхід значно розширює доступ до освіти та дозволяє організувати підтримку студентів у будь-який час. Одним із найбільших досягнень ШІ у вищій освіті є можливість персоналізації освітнього процесу. Наприклад, системи ШІ здатні адаптувати матеріали навчання до індивідуальних потреб кожного студента, враховуючи його рівень знань, стиль навчання та особисті переваги. Це дозволяє здобувачам освіти отримувати максимально релевантний навчальний досвід, підвищує рівень їхнього залучення та мотивацію. Викладачі зі свого боку можуть використовувати аналітичні можливості ШІ для моніторингу прогресу студентів та своєчасної підтримки. Окрім того, ШІ значно знижує адміністративне навантаження, автоматизуючи рутинні завдання, такі як тестування та оцінювання, що дозволяє зосередитися на розробці нових методів навчання [2, с. 109].

Питання етики є однією з найскладніших проблем, пов'язаних з інтеграцією ШІ у вищу освіту. Використання ШІ в навчальному процесі створює ризики, пов'язані з обробкою та зберіганням персональних даних, а також прозорістю ухвалених рішень. Наприклад, автоматичні системи оцінювання можуть бути недостатньо точними, а алгоритми можуть проявляти певну упередженість, що призводить до несправедливого оцінювання. Також варто враховувати, що ШІ може створювати умови для зниження академічної доброчесності, наприклад, через автоматичне генерування текстів студентами замість самостійного написання робіт. Крім того, етична відповідальність за використання таких технологій має бути чітко визначена на рівні освітніх закладів, що потребує спеціальної підготовки як викладачів, так і студентів.

Багато країн уже впроваджують законодавчі ініціативи та регуляторні акти, спрямовані на стандартизацію використання ШІ в освіті. Наприклад, в ЄС пропонується запровадити правила, які б регулювали аспекти прозорості, підзвітності та етичності ШІ-рішень у навчальному процесі. Важливим є також регулювання питань академічної доброчесності, які виходять на новий рівень

у зв'язку з можливостями ШІ для автоматизації творчих завдань, таких як написання есе або генерування відповідей на запитання. Розроблення загальнодержавних і міжнародних стандартів дозволить забезпечити єдині вимоги до використання ШІ у навчанні та дослідженнях, захищаючи права учасників освітнього процесу [3].

В Україні, як і в інших країнах, проблема етичного використання ШІ в освіті набуває особливої важливості. Міністерство цифрової трансформації України працює над Білою книгою з регулювання ШІ, яка містить рекомендації та правила для різних сфер, включаючи освіту. Існує потреба у створенні інституційних правил і стандартів, що сприяли б ефективному й безпечному використанню ШІ у закладах вищої освіти. Зокрема, українські науковці розглядають питання етичного кодексу та стандартів для ШІ, який відповідатиме міжнародним вимогам, одночасно враховуючи національні потреби й особливості української освітньої системи.

Отже, використання ШІ у вищій освіті відкриває значні можливості для підвищення ефективності та доступності освітніх процесів, однак також потребує ретельного підходу до етичних та правових аспектів. Поряд з перевагами, такими як автоматизація, персоналізація та інноваційні підходи, ШІ створює виклики, які вимагають швидкої адаптації на всіх рівнях освітнього середовища. Для успішної інтеграції ШІ у вищу освіту необхідно розробити та впровадити чіткі етичні й правові стандарти, що забезпечуватимуть справедливе та відповідальне використання технологій, дотримання академічної доброчесності та захист прав усіх учасників освітнього процесу.

Список використаних джерел

1. Драч І., Петрос О., Бородієнко О., Регейло І., Базелюк О., Слободянюк О. Використання штучного інтелекту у вищій освіті. *International Scientific Journal of Universities and Leadership* 15 (2023). URL: <https://ul-journal.org/index.php/journal/article/download/213/190/> (дата звернення : 20.10.2024)
2. Ісмаїлова Л. Штучний інтелект в освіті : перспективи та ризики. URL: https://cuesc.org.ua/images/informlist/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82%20advanced_training_OLA.pdf (дата звернення : 20.10.2024)
3. Чепур Д. У ЄС розробили закони для контролю над штучним інтелектом. Як саме відбуватиметься контроль ШІ в Європі. *Mind.ua*. URL: <https://mind.ua/publications/20271296-u-es-rozrobili-zakoni-dlya-kontrolyu-nad-shtuchnim-intelektom-yak-same-vidbuvatimetsya-kontrol-shi-v-evr> (дата звернення : 20.10.2024)

<i>Гуржій Андрій Миколайович, Пригодій Микола Анатолійович</i> РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДОСЯГНЕННІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ.....	122
<i>Гусаренко Валентина Анатоліївна</i> СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИХ ТА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН В УКРАЇНІ.....	124
<i>Делембовський Максим Михайлович, Маркевич Максим Олегович</i> ПРОБЛЕМИ ТА ВИКЛИКИ ПРИ РОЗРОБЦІ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ «ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ ТА OSINT» ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «БЕЗПЕКА ІНФОРМАЦІЙНИХ І КОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ» ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ОСВІТИ.....	129
<i>Делембовський Максим Михайлович, Пристайло Микола Олексійович, Маркевич Максим Олегович</i> ПРОБЛЕМИ ТА ВИКЛИКИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З КІБЕРБЕЗПЕКИ.....	130
<i>Дешко Оксана Анатоліївна</i> ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ КАДРІВ.....	135
<i>Деніжжя Світлана Олександрівна, Цапук Євгеній Миколайович</i> ІНТЕГРАЦІЯ ГУМАНІТАРНИХ ТА ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН: ШЛЯХИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ.....	138
<i>Жовнір Ольга Миколаївна</i> ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИЩІЙ ОСВІТІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРОБЛЕМИ.....	140
<i>Згалац-Лозинська Любов Олександрівна</i> РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ ВИКЛАДАЧІВ ЗВО ЯК ОСНОВА ПСИХОЛОГО- ПЕДАГОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	144
<i>Іваннікова Ганна Василівна</i> ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД СПОРТСМЕНА НА ЕТАПІ ЗАВЕРШЕННЯ ЙОГО СПОРТИВНОЇ КАР'ЄРИ	148

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

VII Міжнародної конференції

(Київ, 14 листопада 2024 року)

Керівник видавничого проєкту *Віталій Зарицький*

Підписано до друку 03.01.2025. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. аркушів – 42,31. Обл.-вид. аркушів – 35,24.
Тираж 300

Виготовлювач: ТОВ «Видавництво Ліра-К»
Свідоцтво № 3981, серія ДК.
03142, м. Київ, вул. В. Стуса, 22/1
тел.: (050) 462-95-48; (067) 820-84-77
Сайт: lira-k.com.ua, редакція: zv_lira@ukr.net